

Harmanecké noviny

Spoločenské noviny zo života občanov a histórie obce Harmanec

Jún 2021

Ročník XV.

Číslo 2

Harmanecké noviny
15. ročník

Kráľovná Alžbeta II. s Hugom str. 6 – 7

Život v cudzine
str. 6-7

V aleji spomienok
str. 10-11

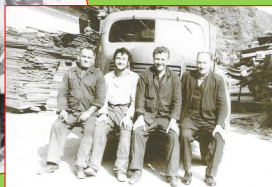

Olympiáda v základnej škole str. 10

Vyberáme z obsahu

V aleji spomienok str. 8 – 9

Prázdniny si zaslúžime
str. 4

Robíme to pre seba
str. 12

Robíme to pre seba str.12

Nové príbehy

Možno prvýkrát po toľkých rokoch som mala obavy z toho, či budeme mať o čom písať a či dokážeme vyplniť dvanásť strán našich novín. Predsa len už druhý rok máme obmedzené možnosti na spoločné obecné aktivity a podujatia, ktoré sme prezentovali v novinách.

O čom písať a čím vás zaujať, aby ste z čítania našich novín mali znovu aj príjemný pocit? Len takú obyčajnú radosť z toho, že sa dozviete niečo nové o niekom, koho ste už dlho nevideli. Ako ja...

A práve v čase tej neistoty o obsahu novín, som náhodou uvidela tu v našej obci fotografiu kráľovnej Alžbety s malým Hugom. A to bola inšpirácia pre dnešný pekný príbeh. Príbeh Lucie. Mojej akčnej, talentovanej škôlkarky, z ktorej je dnes už mamina dvoch detí a žije už mnoho rokov v cudzine. Viac sa dozviete na ďalších stranách našich novín.

Tých príbehov mladých ľudí, Harmančanov, ktorí žijú vo svete, je veľa. Dúfam, že sa mi podarí skontaktovať aj s ostatnými, ktorí žijú v cudzine a písať o nich aj v ďalších vydaniach našich novín.

Rozhodnúť o svojej budúcnosti sa v hlavách mladých ľudí iste nerodí ľahko. Je obdivuhodné, ako našli odvahu odísť od rodiny, najbližších, bez kontaktov a mnohí aj bez znalosti cudzích jazykov. Odísť, nebáť sa výziev a dokázať veľké veci. Niektorí odišli za prácou, niektorí študovať, vzdelávať sa, iní poznávať svet, iné kultúry. Aj keď mnohí z nich hovoria, že naša kultúra, vlastné korene a náš jazyk, s ktorými sa rozprávali so svojim rodičmi, sú im najbližšie.

Želám všetkým našim rodákovi roztrúseným po celom svete a aj vám, milí čitatelia, slnečné dni a veľa zdravia.

Iveta Roháčová

Som rada, že konečne môžem napísať aj niečo pozitívne, príjemné, bez toho, aby som nezabudla pripomenúť tie, už pre všetkých otravné epidemické opatrenia. Konečne sa nám všetkým lepšie dýcha, sme slobodnejší a úsmev na vašich tvárach už aj vidím. Žiadne rúška nás aspoň vonku neobmedzujú a ja vám vidím do tváre.

Určite máme všetci rovnaké želania, aby sa život aj v našej obci vrátil do normálu. Som presvedčená, že nám všetkým chýbajú naše spoločné obecné podujatia. Či už kultúrno-spoločenské alebo športové. Aj našim práním je stretnúť sa s našimi občanmi na oslavách Dňa matiek, Dňa detí a obnoviť aj naše Mikulášske stretnutia na školskom dvore. Chýba nám aj podanie ruky a objatie našich dôchodcov, povedať im pár milých slov na oslave mesiacu úcty k starším. Mnohí z nich boli počas tohto smutného obdobia sami, odtrhnutí od svojich detí, vnúčat. Verme všetci tomu, že nás už čakajú len lepšie časy. A práve preto budme opatrní.

Začína sa obdobie prázdnin, dovolení. Čas oddychu. Musíme byť všetci zodpovední aj počas tohto obdobia. Deti budú viac na ulici, na bicykloch, dávajte si všetci pozor. Lebo niekedy stačí len krátky okamih a stane sa veľké nešťastie. Ako prednedávnom veľká nehoda, ktorej sme boli mnohí svedkami.

Vydýchnu si aj učitelia, ktorí prežívali veľmi náročný školský rok. Verím, že všetci uznávajú, že opatrenia v školách a materských školách boli náročne počas klasického vyučovania, ale aj počas dištančného vzdelávania detí. Bolo to náročné obdobie nielen pre učiteľov, ale aj pre deti (či už školákov, študentov, škôlkarov) a ich rodičov. Rodičia museli prebrať úlohu učiteľov vo svojich domovoch, v rodinách. Verím, že to nebolo jednoduché. Pracovať z domu a ešte sa postarať o deti, o školské povinnosti prostredníctvom internetu, správ, či e-mailov. Obdivujem za to všetkých, ktorí to zvládli.

V obci začína byť zase rušno, dejú sa nové veci. Naša obec bude zase krajšia o vynovenú bytovku. Obyvatelia bytovky č. 14 sa rozhodli zatepliť a skrášliť si tak svoje bývanie. Cestou domov z práce sa vždy teším ako pokročili práce na obnove domu.

Ale aj obyvatelia iných bytoviek sa snažia obnoviť a spríjemniť si okolie svojich domovov. Hovorím o Strelnici, ale aj v ostatných domoch č. 14, 16, 19, 20, aj v budove č. 2, kde je pekný novovytvorený kvetinový záhon. Všetci tí, ktorým záleží na tom, v akom prostredí žijú, sa stretli, vyčistili okolie bytoviek, niekde zasiali novú trávu, inde sme opravili lavičky a bude sa nám všetkým čistejšie bývať. Ďakujem za to, že sa starajú.

Posledné dva roky sme všetci, a vlastne celý svet, prežívali smutné obdobie, ktoré nás všetkých poznačilo. Mnohí z vás si prežili na vlastnej koži, že epidémia nie len obyčajná „chrípka“. Mnohí z vás mali obavy o svoj život. Všetci sme mali strach. Možno väčšina z nás si skutočne začína vážiť celkom obyčajné veci, ktoré v poslednom období neboli samozrejmosťou. Nezabúdajme preto vážiť si to, čo máme. Starajme sa o seba, svojich blízkych, o svoje domovy a ich okolie. Tešme sa z toho, že sa môžeme vonku konečne zhlboka nadýchnuť, bez rúška. Že sa môžeme slobodne poprechádzať po našej cenovskej doline bez toho, aby sme mali obavy z nákazy. Budme ohľaduplní a spokojní s tým, čo máme. To, čo bude ďalej, je na nás všetkých, a tak budme pozorní a starajme sa nielen o seba, ale aj o tých, ktorým môžeme pomôcť. A verme všetci spolu, že to najhoršie máme za sebou.

Želám našim deťom, školákovi, študentovi prázdniny plné zážitkov. A vám ostatným zo srdca želim, aby ste prežili pekné a zdravé leto. Užite si slnko, vodu, oddych. Naberte počas letných dní veľa novej energie a najmä zdravia.

Henrieta Ivanová, starostka obce

Oblasťný výbor a ZO SZPB Harmanec pozývajú svojich členov
aj obyvateľov Harmanca a Dolného Harmanca:

na Stretnutie generácií v Kališti, ktoré sa uskutoční dňa 14. augusta 2021.

Vstupné na toto podujatie sú 4 eurá (doprava, guľáš, odznak).

Odchod autobusu a ostatné pokyny k tejto udalosti budú pred termínom oznámené.

Predseda ZO SZPB **Kristína Beňová**

Ako sme začali s vydávaním Harmaneckých novín?

V predvolebnom období v roku 2006 vyjadrovali mnohí naši občania nespokojnosť so zlou informovanosťou občanov o dianí v obci. Už pár rokov predtým som veľmi chcela tvoriť obecné noviny. Ale som presvedčená, že práve v tomto roku bol ten najvhodnejší čas. Takže mojím novoročným predsavzatím (aj keď ich málokedy splním) v roku 2006 bolo postarať sa o všetko, čo súvisí s vydávaním obecných novín.

Mojou snahou bolo vytvoriť informačný štvrťročník, kde sa občania môžu dočítať o živote v obci takmer všetko. Priniesť občanom pravidelne každý štvrťrok obsahovo pútavé, kultivované vecné informácie o dôležitých uzneseniach obecného zastupiteľstva a čo najviac zaujímavosti o dianí v obci.

Isteže nie sama, ale spoločne s tímom kvalitných, šikovných, schopných a zapálených ľudí, ktorí vytvorili redakčnú radu Harmaneckých novín. Nové obecné zastupiteľstvo v roku 2007 schválilo návrh na vydávanie obecných novín.

Mali sme predstavu o tom, aký bude obsah novín. To bolo všetko. Ale kto bude noviny vydávať, ako to funguje a čo od nás očakáva tlačiareň, sme nemali tušenia. Bez akýchkoľvek skúseností sme zašli do tlačiarne JD PRES OFSET - Juraj Daubner, B.B. v Uľanke. To nám veľmi pomohlo, Juraj Daubner, majiteľ tlačiarne, bol skúsený tlačiar, ochotný pomôcť, poradiť a istý čas aj tlačil Harmanecké noviny. Aj vďaka nemu sa noviny mohli začať vydávať. Neskôr sa tlačili noviny v tlačiarňi Dali - BB, s.r.o. B. Bystrica. Už druhý rok sa Harmanecké noviny tlačia v Rodapres s.r.o. B. Bystrica.

Prezentačné číslo vyšlo v marci 2007. Prišli sme si všetci, aby sa noviny dožili veľa, veľa rokov.

Vydávame 15. ročník, a to je už dosť na to aby sme si pripomenuli všetkých, ktorí sa podieľali na ich tvorbe.

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

V redakčnom tíme sa od roku 2007 vystriedalo niekoľko členov rady. Okrem nás štyroch, ktorí sme členmi redakčnej rady celých tých pätnásť rokov, nám vždy ochotne pomáhali aj predošlí členovia redakčnej rady: **Alena Marenčáková, Radovan Čičmanec, vtedajší poslanci OZ. Neskôr Zuzana Ťažká, Ing.**

Miroslav Mališka. Každý prispieval tým, v čom bol dobrý. Niektorí z nich obohacovali noviny kvalitnými fotografiami, iní príspevkami. V súčasnosti sú členkami redakčnej rady aj **Alena Chladná a Ing. Mária Petrášová.**

Ďakujeme všetkým členom redakčnej rady za to, že boli, alebo sú súčasťou pri tvorbe Harmaneckých novín.

Martina Kovalčíková, členka redakčnej rady

S nápadom začať vydávať Harmanecké noviny ma oslovila Ivetka Roháčová.

Tá myšlienka sa mi páčila, a tak sme sa pustili do práce. Začali sme rozmyšľať nad grafickou úpravou, štýlmi písma, ale aj nad najlepším počítačovým programom, v ktorom by sme noviny mohli pripravovať. Postupne sa nám

podľa môjho názoru podarilo vytvoriť noviny, ktoré robia radosť mnohým ľuďom, aj tým, ktorí žijú mimo Harmanec, ale na svoju rodnú obec nezabudli, a radi si prečítajú noviny aj prostredníctvom internetu.

PaedDr. Lenka Mališková, jazyková úprava

Bola som na materskej dovolenke s prvým synom, keď začali vychádzať Harmanecké noviny. Keďže sme tu bývali necelé dva roky, so záujmom som ich čítala. Ako slovenčínarke mi to však nedalo, zbehla som po schodoch k šéfredaktorke a ponúkla som sa, že by som mohla robiť jazykové

úpravy. Ona súhlasila a vďaka tomu sa doteraz môžem podieľať na tvorbe novín.

Ing. Tomáš Roháč, grafická úprava novín

Ako som sa stal členom redakčnej rady H.N.? Určite nie z vlastnej iniciatívy. Vedel som len to, že moja mama potrebuje pomoc. A tak sme spolu s Maťou Kovalčíkovou hľadali čo najlepší počítačový program, ktorý by nám uľahčil prácu na novinách. Osvedčil sa nám a vlastne s ním pracujeme dodnes. Nikdy som

nepredpokladal, že na novinách budeme pracovať 15 rokov. Ja len dúfam, že to má zmysel, lebo práce je dosť s každým vydaním. Ale informácie z obce, o ľuďoch a pre ľudí v jednom obale každý štvrťrok sa dobre čítajú. Alebo nie? Môžete nám napísať. Našu e-mailovú adresu poznáte, je na zadnej strane novín.

Redakčná rada Harmaneckých novín

Počujete, všetky uši, čo si vtáčky štebocú? Školský rok sa veru kráti, prázdniny nám prinesú...

Veru tak, slnečné dni volajú školákov do prírody oddychovať, pretože sa končí obdobie školských povinností, ranného vstávania a sedenia v školských laviciach.

Aj tento školský rok bol poznačený pandemiou koronavírusu, ale našťastie týždňov, ktoré sme sa vzdelávali z domu, bolo len šesť. A preto všetci žiaci – malí i väčší zvládli predpísané učivo a nemusíme otvárať letnú školu. Veď aj pani učiteľky si potrebujú oddýchnuť, dištančná výučba je náročná hlavne pre ne.

Hoci nemohla prebiehať poobedná krúžková činnosť počas školského roka, deťom našej školy sme pripravili množstvo mimovyučovacích aktivít, aby sa ich poznanie, chápanie a skúsenosti rozvíjali aj v iných oblastiach, ako sú vyučovacie predmety.

Na Deň európskych jazykov sa žiaci zábavnou formou oboznámili, akými jazykmi hovoria ľudia žijúci v krajinách, s ktorými susedíme.

Plody jesene potešujúce zrak i chuť sme si vystavili a, samozrejme, aj ochutnali ako v kráľovstve *Zeleninkovo*. Deň jablka sme oslávili navarením si výbornej jabĺčkovej výživy.

Preteky cyklistov Okolo Slovenska viedli i cez našu obec. Pripravili sme veľký plagát – koláž detských prác a pomocou neho sme fandili cyklistom – účastníkom týchto pretekov.

V Mesiaci úcty k starším sme síce nemohli zaspievať a zarecitovať našim starkým v obci, ale aspoň sme vyrobili a poslali do klubu dôchodcov obraz mačky vyrobenej z listov stromov a „ovocné“ pozdravy...

Zimná vychádzka v doline Cenovo...

Vianočný čas sme odpočítavali pomocou veľkého adventného kalendára a spoločná vianočná besiedka, hoci bez účasti rodičov, nás pripravila na to krásne sviatočné obdobie.

Po nariadenom uzavretí škôl sme sa vrátili do školských lavíc 8. februára. Už tradičný fašiangový karneval sme nahradili spoločnou prípravou masiek a veselým sprievodom masiek v budove školy.

Marec - mesiac knihy sa v našej škole niesol v znamení aktivity celej rodiny - počas týždňa hlasného čítania sa v rodinách striedali všetci členovia domácnosti a spoločne si prečítali knihu z detskej beletrie.

Kedže sme škola zameraná na environmentálnu výchovu, dni ako Svetový deň vody a Deň Zeme sú u nás pravidelnou príležitosťou na rôzne aktivity, pri ktorých si žiaci uvedomujú význam prírody v živote človeka, ale aj negatívne vplyvy ľudskej činnosti na prírodu. Sami vyjadrujú k téme pozoruhodné názory a deklarujú ich rôznou formou.

V máji - lásky čase vyjadrujeme spolu s deťmi ten najsilnejší cit

v každom z nás – lásku k mamám. Básnička, kresba a silné objatie – to je pre každú mamu najkrajší darček od svojho malého drobca.

Na Deň detí nám počasie prialo a mohli sme uskutočniť školskú športovú olympiádu. Deti súťažili v atletických disciplínach a odmenou im bolo vzájomné povzbudzovanie, ozajstné medaily zo Slovenského športového a olympijského výboru

...školská olympiáda...

a športové hračky pre víťazov. Pozitívny vzťah k športu a blížiacej najväčšej športovej slávnosti – olympiáde - vyjadrili krásnymi maľbami, ktoré sme odoslali do výtvarnej súťaže.

Podporu a priania výborných výsledkov napísali žiaci na pohľadnice s fotkami našich olympionikov a tieto odošleme ako poďakovanie za sponzorské dary Slovenskému športovému a olympijskému výboru. Problém s detským strachom a ako ho zvládnuť po chlapecky nám ukázali herci Bábkového divadla na Rázcestí z Banskej Bystrice milým interaktívnym predstavením na školskom dvore. Hneď si to aj deti s pani učiteľkami vyskúšame na našej tradičnej Svättojánskej noci, keď budeme hľadať tajomný poklad od víl v cenovskom lese za asistencie svätôjanských mušiek.

Záver školského roka už neodmysliteľne strávime v Tihányovskom kaštieli v Banskej Bystrici na tvorivých dielničkách. Ako má vyzeráť správna turistika a orientácia v lese po náučných chodníkoch? To si natrénujeme v Jakube, veď je to tak blízko našej obce a málokto z nás si po náučnom chodníku v Jakube už prešiel.

... a príde ten očakávaný deň „D“ – deň vysvedčenia. Očakávaný, lebo sa už všetci tešíme na dni voľna, ale aj smutný, lebo sa rozlúčime s našimi štvrtákmi, ktorí sa stanú piatakmi na veľkých školách. Brána školičky sa zavrie na dva mesiace, ale zase sa otvorí a privítame nových žiačikov – prváčikov. Veľmi sa na nich tešíme.

ĎAKUJEME srdečne

- rodičom a pani starostke za podporu, pozitívne ohlasy na našu prácu a vzájomnú spoluprácu počas celého školského roka
- za finančný príspevok 2% z daní r. 2020 rodičom, občanom obce a pani učiteľkám pre naše novovzniknuté Občianske združenie Harmecho
- za materiálnu pomoc v podobe hygienického papiera spoločnosti SHP, a. s. Harmanec

Mgr. Henrieta Kohútová, riaditeľka ZŠ Harmanec

Chodím pomedzi krabice, občas náhodne, inokedy systematicky otváram skrine a hľadám, kde som čo za posledných päť rokov zapatrošil. Nie, že by mi niečo chýbalo; len sa balím – a to je práve moment, v ktorom zisťujem, že toho mám trochu viac, ako potrebujem.

Problém je v tom, že takmer každá vec, kniha, dokonca košeľa či pero vo mne budia spomienky. Pýtam sa sám seba, spolu so sv. Pavlom: „Čo máš, čo si nedostal?“ A znovu a znovu prichádzam k odpovedi, že päť rokov v tejto horskej farnosti bol pre mňa dar azda po každej stránke.

Neznamená to, že je tu všetko správne, funkčné, bezproblémové. Dobré viem, že hoci prostredie je tu krásne, nie je to raj na zemi. Ako každá farnosť, aj táto má svoje bolesti a trápenia. Ale má aj radosti a nádeje. Má členov v centre a iných na periférii. Tí sa niekedy medzi sebou menia – prechádzajú z periférie do centra či naopak. Iní sa zasa pevne držia svojich zabetónovaných pozícií. To nie je výčitka, len konštatovanie toho, čo všetci dávno vieme: „Zvyk je železná košeľa.“

Ja som si, napríklad, zvykol občas Vás vyviesť z Vašich predstáv, návykov, stereotypov. A že to občas zaískrilo, to vieme. No nikdy som nemal pri tom zlý úmysel, prosím, verte mi. Ak to tak pôsobilo, prosím o odpustenie.

Ak som Vás občas vyvádzel zo zaužívaných vecí, robil som to vo vedomí, že plné prežívanie viery umiera vo chvíli, keď sa stane zvykom. „Zvykli sme si na svätú omšu vtedy a vtedy.“ „Zvykli sme si chodiť do kostola tam a tam.“ Možno na priveľa vecí sme si „zvykli“. A to môže byť nebezpečné. Len pred pár dňami mi niektorí z Vás povedali: „Pán farár, no teraz Vás berú preč, keď sme si na Vás zvykli!“ V mojej uštipačno-sarkastickej časti povahy sa okamžite zrodila reakcia, ktorú som neváhal vysloviť: „Hej? Zvykli? Tak dobre, že odchádzam... Ak ste si mali len zvyknúť, to akoby ste povedali: ‚Mám bodák v chrbte, ale čo už, zvykol som si.‘“ Odpusťte, nedalo mi.

Zároveň v tom vzájomnom spoznávaní sa, či ak chcete, „zvykaní si na seba“, vidím krásny rozmer kresťanskej lásky. Láska predsa nie je len emóciou, sympatiou, záuj-

mom. Láska je rozhodnutím. A pre túto lásku sme dokázali spolu prežiť krásne roky – aj vtedy, keď správanie či slová niekoho z nás boli inému nepochopiteľné, ba zraňujúce. Chcem, aby ste vedeli, že na nikoho, naozaj na nikoho, nemám ťažké srdce. Na nikoho sa nehnevám a každého z Vás považujem za vzácny originál, v ktorom som mohol objavovať nekonečnú nápaditosť a tvorivosť Otca. Prosím, odpusťte mi, ak som niekedy nebol schopný vidieť vo Vás Jeho tvár.

Hovoriť o tom, čo sa podarilo opraviť, vybudovať, zachrániť... to nechám histórii. Túto farnosť som našiel, vstúpil som do jej života a teraz idem ďalej. Aj Vy, celá farnosť, pôjdete ďalej – s iným farárom, bezo mňa. Presne tak ako predtým, ako som prišiel. My kňazi sa striedame. Jeden rozsieva (prípadne niečo pohnojí), druhý žne.

Občas zachytím taký zvláštny výrok o tom, že táto farnosť dožila, že sa tu nič nedeje, že tu skalal pes, že voľakedy chodilo do kostola viac ľudí, že viera sa viac prežívala, že bolo lepšie... Ale veď to vôbec nie je pravda! Chcem Vás povzbudiť, aby ste sa nezasnívali do spomienok o starých zlatých časoch. Nepozerajte späť. Z minulosti sa môžeme a máme poučiť, ale nemôže nás zväzovať. Pozerajte do budúcnosti. Pozerajte na mladých, ako rastú. Pozrite napríklad na birmovancov. Je ich ako apoštolov a sú skvelí! Mladí ľudia plní života, energie, chuti učiť sa a rásť v láske a poznaní. Táto farnosť, týchto päť dedín v krásnom prostredí, táto rodina rodín, toto spoločenstvo ľudí má budúcnosť a nádej! Vy, každý jeden z Vás, v každom veku a postavení je nielen budúcnosťou, ale najmä prítomnosťou tejto farnosti.

Odnášam si v srdci veľkú vďaku za každého z Vás. Za mladého i starého, za veriaceho i neveriaceho. Každý z Vás bol – a verím, že aj ostane – pre mňa darom.

Napokon, zvykol som si v posledných dňoch vravieť, že sa lúčim s miestami, ale nie s ľuďmi. Lúčim sa s Vami ako Váš duchovný pastier, ale nie ako človek, ako kresťan, ako blížny. Vždy chcem mať pre každého z Vás otvorené srdce i dvere, nech budem kdekoľvek.

o. tomáš

Milý pán farár, ďakujeme za spoluprácu, ktorou ste sa podieľali na tvorbe Harmaneckých novín. Kedykoľvek som vás požiadal o príspevok pre našich čitateľov, neodmietli ste. Vždy sa oplatilo počkať na Vaše zmysluplné a múdre príspevky a názory.

Želám vám na novom mieste veľa dobrých ľudí a veľa zdravia.

Iveta Roháčová, šéfredaktorka a redakčná rada HN

Aj my veriaci, ktorí sme sa s Vami stretávali viac alebo menej pravidelne, Vám ďakujeme za všetky vyslužené sviatosti, ktoré nás formovali, za Vaše povzbudivé, ale aj kritické slová, ktoré nás posúvali dopredu, za slúženie sv. omši na naše úmysly, za čas strávený s nami... Verte, že aj pre nás boli tie roky s Vami darom. Nech Vás Pán Boh ochraňuje a sprevádza aj v budúcnosti!

Život v cudzine

Keď si mladý človek hľadá miesto v živote a chce si plniť svoje sny, hľadá spôsob a cestu, ako dosiahnuť svoj cieľ. Niekomu sa to podarí ľahko, iný musí prejsť náročnejšou cestou, aby bol spokojný. Obyčajne tá ťažšia cesta prináša oveľa viac poznania, pokory, trpezlivosti, ale aj veľkého šťastia, ktoré ho na tej ceste stretne.

Lucia išla hľadať svoje šťastie do sveta. Cudzina je jej domovom už pätnásť rokov. Ani jej začiatky neboli ružové, ale to ani neočakávala a bola pripravená zabojskovať a presadiť sa a, samozrejme, aj si finančne pomôcť. U nás doma nie je jednoduché zarobiť toľko, aby bol mladý človek spokojný a naplnil si svoje túžby a predsavzatia. Tak sa rozhodla odísť.

A na tej svojej ceste sa jej podarilo získať ešte aj to najkrajšie a najcennejšie, čo človek potrebuje k svojmu životu. Našla svoju lásku, otca svojich dvoch krásnych synov, ktorí napĺňajú ich spoločný život v cudzine. Čo viac si mohla priať, moja malá akčná škôlkarka, dnes už mamina dvoch detí

Lucia Rečkovičová

Komunikovali sme prostredníctvom e-mailov. Lucia je ďaleko, a tak sme si písali. Ja som sa pýtala a ona mi veľmi ochotne odpovedala.

Lucia, kde a odkedy žiješ v zahraničí ?

Do zahraničia som odišla ako 19-ročná v roku 2006 s mojim bývalým priateľom. Takže tie prvé chvíle sme prežívali spoločne. Boli to pekné aj horšie momenty, na ktoré zostanú spomienky, ale osud to zariadil inak, ako sme plánovali a naše cesty sa nakoniec rozišli. Začínala som v Londýne, blízko Wimbledonu, kde som pracovala v reštaurácii. Samozrejme, že nič nie je zadarmo a makať sa musí všade, tak som si to vyskúšala na vlastnej koži. Boli to dlhé hodiny za barom, milión káv za deň a práca... Ale boli to dobré skúsenosti, až na to, že mi nesadol manažér reštaurácie, a tak som radšej odišla. Neskôr som si našla inú prácu v reštaurácii v centre Wimbledonu. Tam som pracovala asi štyri roky. Skončila som ako asistentka manažéra. Bolo to veľmi náročné.

Budeme pokračovať, ale povedz mi, aké boli tie úplne prvé skúsenosti a začiatky v cudzine? Každý, kto tým prešiel, hovorí, že začínať kdekoľvek vo svete je skutočne náročné. Myslíš si to aj ty ?

Tak to teda môžem potvrdiť, to mi verte. Každý začiatok je ťažký, ale začínať úplne nový život v zahraničí bolo náročné. Úplne iný svet, iná mentalita ľudí a bez najbližších. Zvládala som to, vedeli sme predsa, do čoho ideme. Mojim najväčším problémom bol však cudzí jazyk. Nerozprávala som po anglicky, chýba vám komunikácia, strácať sebavedomie. Pocit neistoty máte aj na ulici. Náročné, ale prirodzene som sa s tým musela potrápiť, pretože som nemala v pláne to vzdať.

Inšpiráciou pre tvoj príbeh bola pre mňa fotografia, ktorú som uvidela úplnou náhodou. Fotografia tvojho syna s veľkou a svetovo obdivovanou dámou, kráľovnou Alžbetou II. Úžasné, ako sa to všetko stalo?

Momentálne žijeme vo Windsore. Je to kráľovské mesto ležiace približne 30 km západne od hlavného mesta Spojeného kráľovstva - Londýna.

Je to krásne mesto, ktoré žije turizmom a konským pôlom. Konské dostihy a svetoznámy Guards polo club.

Guards Polo Club je anglický polo klub vo Windsore, Berkshire. Princ Philip, vojvoda z Edinburghu, bol prezidentom klubu od jeho založenia 25. januára 1955 a jeho patrónkou je kráľovná Alžbeta II. (zdroj: internet).

A tu vznikla tá fotografia, ktorá Vás tak veľmi nadchla a inšpirovala. Môj syn Hugo a kráľovná Alžbeta II.

Práve tu na tomto krásnom mieste pracuje môj snúbenec a tatko našich dvoch synov. Hugo bude mať v októbri 6 rokov a Teo v júli dovърší 4 roky. Tradične prišla Kráľovná Alžbeta II. odovzdávať cenu víťazom póla a keď odchádzala, tak jej vybrané detičky dávali do rúk kvety. No a my sme boli pri tom. Bol to skutočne zážitok na celý život. A v takýchto chvíľach zrazu zabudnete na všetky tie ťažké chvíle, ktoré človek zažíva v cudzine a zostávajú v nás len takéto spomienky.

Takže žijete vo Windsore. Povedz mi, ako vyzerá váš všedný deň. Žijete spolu s deťmi taký obyčajný, pekný rodinný život?

Naše všedné dni sú hektické. Tato odchádza do práce veľmi zavčasu, pretože je polo sezóna a vracia sa domov neskoro večer. Má veľmi málo voľných dní. Ja s deťmi vstávam ráno o siedmej a vychystáme sa do školy a škôlky. Hugo už chodí do nultej triedy na prvom stupni.

Korona ovplyvnila životy nás všetkých. A sme vďační za to, že nás sa to osobne nedotklo. Nepoznačilo nás to ani finančne, ale hlavne sme všetci zdraví. Boli to naozaj smutné chvíle, v ktorých myslíte na rodinu, najbližších.

Domov, rodina, najbližší, chýbajú ti?

Aj keď si žijeme pekný život s našimi krásnymi deťmi, aj keď Windsor je úžasné miesto pre rodinný život s nádhernými zákutiami, jazerom a obrovským množstvom kvetov a drevín vo Windsorskom Great parku, kde to v lete žiari všetkými farbami, rodina nám veľmi chýba. Máme tu zo všetkého trochu, aj mestský život, aj vidiek, ale rodina nám všetkým chýba. Domov a rodinu máme len jednu a po tých dlhých rokoch v cudzine sa plánujeme budúci rok vrátiť. Aj keď si uvedomujeme, že možnosti a život po finančnej stránke je tu oveľa ľahší, túžime po domove. Naše deti nám posúvajú priority. Rodina je rodina a my si želáme, aby deti vyrastali so starými.

Naše zlatička

Moja rodina

Moji traja chlapci

Deda Milana chlapci
ľúbia ...

Deti tu v Anglicku môžu chodiť do nultého ročníka už ako štvorročné, čo je prípad nášho Tea. Momentálne chodí do škôlky, ale iba na tri hodiny denne. To je limit, ktorý vám uhradí štát. Ostatné hodiny si musíte doplatiť. Je to dosť finančne náročné. Za ďalšie tri hodiny denne si musíte doplatiť 28 eur. Takže ja vlastne lietam okolo detí. Pýtali ste sa ma, ako sa doma rozprávame. Doma hovoríme väčšinou po slovensky. Starší syn už komunikuje aj v angličtine. Ale keďže pandémia obmedzovala aj našim deťom dochádzku do školy a škôlky, poznať to aj na ich angličtine. Ale aj tu sa už všetci dostávame do normálnejšieho života, deti znovu navštevujú školu a škôlku, verím, že sa zlepši aj ich angličtina. Popoludní trávim voľný čas v parku a konečne si aj my, maminy môžeme poklebetiť a socializovať sa po tom smutnom období karantény. Každý piatok má Hugo po škole rugby. A už teraz sa teší na prázdninový futbalový kemp.

Posledný rok a pol sme všetci žili v strachu a obavách z pandémie. Ako ste to prežívali?

Je to tu náročné bez akejkoľvek pomoci a lásky tých najbližších. Dosť bolo sentimentu... Prežívame pekný život a ja verím, že máme pred sebou ešte krajší, doma...

Lucia, ďakujem ti, že som mohla spolu s tebou chvíľu prežívať tvoj príbeh. Prešla si kus cesty a ja sa teším, že si šťastná. Chceš ešte niečo povedať?

Áno, jednu dôležitú vec. Môj starý Milan, alebo dedo, ako ho volajú naši chlapci, sa dožíva krásneho životného jubilea a tak ho chceme pozdraviť.

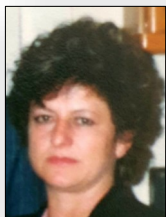
Milý starý, želáme Ti z celého srdca, aspoň takto na diaľku, veľa, veľa zdravia. Tešíme sa na Teba, na naše spoločné oslavy, na naše dobré jedlo a na to, keď budeme zase všetci spolu.

Lucia s rodinou

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

Spomienka na Anku Kozicovú

14. mája 2021 nám navždy odišla PhDr. Anka Kozicová, pedagóg z našich kruhov, ktorá pôsobila v ZŠ Harmanec niekoľko rokov.

V harmaneckej základnej škole pracovala v období, keď bol riaditeľom školy Tibor Haluza. Po odchode do dôchodku nastúpil po ňom Mgr. Peter Kráčík.

V kruhu kolegyň Gizky Matejovej, Zdenky Roštárovej a Mgr. Zdenky Dobríkovej sa cítila veľmi dobre. Počas jej života v kolektíve spomínaných učiteľov to v základnej škole žilo. Bolo to aj jej zásluhou, pretože bola veľmi spoločenská, priateľská, aktívna a nápovitá. V spolupráci s kolegyňami z MŠ v Harmanci pod vedením Mariky Gubrianskej a neskôr Ivetky Roháčovej, tím pedagógov naozaj rozvíril život detí v ZŠ aj MŠ. Akcie, ktoré robili počas celého roka sa páčili deťom aj rodičom.

Ja som bola jej najbližšia kolegyňa v školskom klube a rada si spomínam na krásne vianočné stretnutia s kultúrnym programom detí, fašiangový karneval, jarné hry a turistické výlety na kordícke lúky, Deň matiek a rôzne športové podujatia na ihrisku.

Anka vyštudovala Filozofickú fakultu na UK v Bratislave. Jej filozofické úvahy sa niesli s ňou po celý život. Bola vzdelaná a pritom veľmi skromná a obyčajná žena, ktorá hľadala riešenia a cestu k lepšiemu životu.

Spoznala som už vtedy, keď sme spolu pracovali, že má schopnosť správne riešiť ťažké životné situácie. Hľadala

vždy pravdu a spravodlivosť. Vždy naznačovala, že odpovede na otázky si nájde človek v sebe, že treba myslieť aj na ľudí okolo nás. Páčilo sa mi, s akou láskou spomínala na svoju rodnú obec Hrochoť. Asi preto bola taká, lebo aj jej rodičia boli skromní a obyčajní ľudia. Často hovorila aj o odpustení. Keď sme mali problém aj s deťmi, riešilo sa to s ich rodičmi. Pripomínala im: **„Dobří rodičia dajú deťom korene na to, aby trafili domov a krídla na to, aby vedeli lietať a overiť si, čo ich v živote naučili“.**

Nemala rada lakomstvo, žiadostivosť a pýchu. Bola čestná, spravodlivá, odvážna, otvorená a múdra.

Rada spomínam na toto obdobie spolupráce s ňou. Myslí si, že obdobie, keď Anka Kozicová bola v kruhu spomínaných pedagógov, si pamätajú aj deti, ktoré sú dnes už dospelé. Po odchode zo základnej školy učila niekoľko rokov na Konzervatóriu v B. Bystrici.

Ako dôchodkyňa odišla so svojimi synmi bývať do rodičovského domu na Hrochoť. Behom krátkych dvoch rokov napísala desať kníh. Prvú knihu s názvom **Dora z Pohánkovie dvora** venovala svojej matke, pretože keď zomrela, Ankin zdravotný stav sa zhoršoval.

Prológ

Túto knihu som napísala tebe, mama. Viem že to už čítať nebudeš, ale je to spomienka na teba. Teraz, keď si čítam, čo som napísala si uvedomujem, aký si mala ťažký život. Veľmi ľutujem, že som odmietala počúvať tvoje rozprávanie. Často ma to unavovalo. Myslela som si, že sa len chceš nechať ľutovať. Zdalo sa mi, že stále hovoríš o tom istom. Štažnosti, bolesti, krivdy, ponosy, to ma uvádzalo do depresí. Mala som byť lepšou poslucháčkou. Chýbal mi nielen čas, ale aj empatia. Ty si ju určite potrebovala. Mňa to znervózňovalo. Videla som iné riešenie твоich starostí a to nás vždy rozhádzalo. Dnes to cítim inak a na starých ľudí sa dívam inými očami, akoby som chcela dobehnúť to, čo som pri tebe zanedbala. Počujem ňu, ako mi hovoríš „Počkaj, veď ty na to prídeš, ale bude neskoro...“. Mala si pravdu. Budem rada, ak si tieto riadky prečítajú moji synovia. Všetkým mladým ľuďom radím: pozorne počúvajte, čo vám hovoria starší, hlavne rodičia a snažte sa ich pochopiť. Hľadajte v ich rozprávaní poučenie pre seba a pre budúcnosť. Chápem, že doba ide milovými krokmi dopredu. Okolo nás je mnoho technických vymožeností a chvíľami sa zdá, že ubúda čas. Vytrácajú sa i teplé ľudské vzťahy, úprimnosť a otvorenosť, ba ani rodina nie je tým, čím bývala kedysi. Strážte hodnoty, kým nie je neskoro!

Aj tu sa prejavila jej schopnosť vnímať, hodnotiť a robiť závery. K tomu už veľa dodať netreba.

Naše milé, šikovné, múdre a chtivé deti z harmaneckej školy – dobre si prečítajte tieto slová, ktoré napísala Anka Kozicová pre vás, mladých. Aj vy ste boli príčinou toho, že sme sa tak veľmi snažili. Robte ľudí šťastnými, budete šťastní aj vy... Ak budete šťastní, potom budete aj dobrí.

Spomínajte...

Mgr. Zdenka Dobříková

Jubilanti

85 rokov

Milan Rečkovič

80 rokov

Mária Rakšányová

75 rokov

Mária Bradová

70 rokov

Hilda Prandorfyová

Pavol Vajs

Jaroslav Murín

65 rokov

Miroslav Chladný

60 rokov

Emília Cimermanová

Elena Gajdošová

Srdečne blahoželáme

Narodili sa

Tamara Turčeková 27.03.2021

Veľa šťastia

Spomienka

Čas nelieči bolesť ani rany, iba nás učí žiť bez toho, koho sme milovali...

Ivan Branický

Dňa 9. 5. 2021 uplynuli 2 roky odvtedy, čo nás navždy opustil náš manžel, otec a starý otec.
S láskou v srdci spomínajú manželka Vlasta, deti Vlasta, Alenka a Peter s rodinami

Spomíname

Už len kyticu kvetov Ti na hrob môžeme dať, modlitbu tichú odriekať a s láskou spomínať.

Jozef Patrnčiak

Dňa 15.5. 2021 uplynulo 5 rokov odvtedy, čo nás navždy opustil náš manžel, otec, starý otec, švagor, krstný otec.
S láskou a úctou spomínajú manželka Alžbeta, dcéra Ľubica s rodinou, syn Marian s rodinou a ostatná rodina.

Toľko je toho, že ani neviem, kde začať, aby som príliš nezablúdil. Čo vynechať, čo zachovať? Čo už raz bolo a už nikdy nebude. Vzdialené bledé tváre, zuby žlté od cigariet, červené oči od alkoholu, vôňa nahraného senu na brigáde - hoci seno nikto nejedol. A malagelo (lacné ovocné víno). S tým sa rukovalo na vojnu. Bez malagela by sme socializmus ani neboli ubránili, čo sa nám aj podarilo.

Začnem tu, ja som zakotvil v Chebe v jeseni 1959. Na veličánskej bráne bol od ulice nápis: „Vítame Vás“ a z druhej strany od dvora: „Už Vás máme!“ Odchádzal som z domu po veľkej hádke, veď ešte v posledný večer o desiatej som bol v práci. Nemal som komu odovzdať funkciu. Ja som chcel narukovať v jednoduchom športovom oblečení, mama však nakúpila všetko fungl nové oblečenie, aby som tam nešiel zo Slovenska ako „šupák“.

Veliteľom pluku v Chebe bol podplukovník Izidor Srnka. Úžasný, fantastický človek. Vtedy by mi ani vo sne nebolo napadlo, že raz, o niekoľko desiatok rokov neskôr, sa nám cesty prekrížia s Karolom Srnkou, jeho synovcom, práve v Harmanci. Tak vidíte, aký je ten svet malý! Že zakotvíme v Chebe, sme sa dozvedeli až v Plzni vo vlaku. Staré, historické nemecké mesto nás vítalo, akoby bolo práve po vojne. Do pohraničia sa ešte vtedy neinvestovalo. Prevažná časť desaťtisícového vojska bola zo Slovenska. Prvá pieseň ktorú sme sa naučili bola:

„Ó, pani mámo, dejte si majzla,
na svoji dcérušku, na toho hajzla,
tá si to flámuje celičkou noc
a ráno s opičkou nadře se moc, moc, moc!“

Po dvoch týždňoch mi veliteľ s lútosťou v hlase prišiel oznámiť, že ma komisia neodporučila za kandidáta strany, lebo som v záznamoch vedený nie ako robotník, ale ako technik. Prvé a snád aj posledné šťastie v živote. Ale do poddôstojníckej školy som bol vybraný. To bolo v kasárňach na Vízu, čo bolo takmer dva kilometre za mestom.

Ráno som išiel s hlásením na štáb, z nemocnice práve vychádzala nočná zmena štebotavých sestričiek. Ani som sa nenazdal, ocitla sa vedľa mňa kráska so zelenými očami. Nikdy som také nevidel. A bez okolkov sa spýtala: „Vojačku, nechceš si zamrdat?“ Ani som nevedel, čo to je, nikdy som to slovo nepočul. A cupitala so mnou až ku kasáňam. Stála tam pred bránou ešte o jedenástej. Upozorňovali nás, že je v meste niekoľko tisíc nakazených prostitútok, ktorým hovorili filcky a ktoré sa snažia vydať niekde na vidiek, to je jedno kde. Odišiel som zadnou bránou.

Veľmi sa dbalo na politické školenie mužstva. Po takmer dvoch rokoch som mal práve službu, keď prišiel na previerku politruk (politický pracovník armády) pluku, jeden z nie mnohých frontových lampasákov. Každému vojakovi som položil jednu otázku. Ako posledného som nechával vojaka Frantu Košťála, pre ktorého zostala otázka: „Kto je našim prezidentom?“ Franto vystrelil ako šíp: „Naším prezidentom je súdruh Adolf Hitler!“ Politruk sa zasmial a hovorí: „Vojaček je vtipnej, že jo?“ A ja na to: „Vojaček neni vtipnej, vojaček je hlúpej!“ Zaznel zvonec. Našťastie bol koniec hodiny.

Vojaci si krátili chvíle vyrábaním dečiek. Na šesťuholníkový rám plný klinec sa naťahovali pestrofarebné 4 mm široké šnúry, ktorým sa hovorilo „lacetky“. Tie sa viazali, potom stri-

hali, vznikali tak guľky, tvary a písmená. Problém bol tie lacetky zohnať! Zašiel som si na pivo a tam mi jeden starší pán s „ostrým knírom“ ponúkol, že má doma veľa tohto materiálu, keďže mu manželka pred časom zomrela a býva tu vedľa. Že mi to dá aj zadarmo. Aj pivo mi zaplatil. Keď sme prišli k najtmavšej bráne, prudko ma strhol a v momente sa mi šmátral jazykom v ústach a rukami v nohaviciach. Buzerant! Domáci im hovorili „teplouš“. Keď som sa vytrhol z objatia, prudko som ho udrel celou silou do nosa. Frkala krv. Na bráne kasárni som sa umyl, aby ma služba nemusela zapísať ako mimoriadnu udalosť. Moju prvú dečku mi ukradli za pár minút po dokončení.

Získať *Fučíkov odznak* bolo niečo, čo sa obyčajne nedalo normálne splniť. Bolo potrebné prečítať pätnásť pokrokových kníh a zložiť z nich skúšky. Tie knihy boli ako: Rudá záre nad Kladnom, Ako sa kalila oceľ, Princezná so zlatou hviezdou, Matka, Reportáž psaná na oprátce atď. Držiteľ Fučíkovho odznaku mal potom právo zotrvať na povolenej vychádzke o jednu hodinu dlhšie. Čo zase nebolo až také zlé, aby mohol vidieť aj koniec filmu v kine, byť na koncerte, čakať pri vlaku, niekoho odprevadiť, alebo si posediť s partiou pri pive, pri kartách. Jednoducho je to niečo za niečo. Len to čítanie!

Bol som predsedom SZM a my sme to dokázali. Ako jediný v celom pluku. Túto oblasť kultúry mal na starosti vojak Průša, ktorému to nešlo do hlavy. Až pri odchode do civilu som mu prezradil, že sme nečítali, ale všetky tie diela sú sfilmované a chodili sme na ne do kina!

Po vojne som zakotvil v Harmanci. U nás sa spomínal Harmanec každý deň. Pracoval tu môj starý otec, nie ako zamestnanec papierne, ale ako pracovník stavebného podniku, ktorý tu staval betónovú skládku na uhlie pri kotolni. Do obce Vrbovka ich vozili na týždňovky na autách Paľko Čiliak, aj Jožko Vajda. Tí tam v nedeľu aj hrali futbal súťažne – ale načierno.

Jožko Vajda tretí zľava s partiou.

No a z mojej rodnej obce Seľštiny tu boli ako učni Janko Uhrin - zámočník, a Paľko Lörinc - ako elektrikár. Aj prvá, ozajstná futbalová lopta, s ktorou som hral, bola z Harmanca. Ukradli ju spomínaní mládenci a nám deťom v dedine predali za dvesto korún! Prvý zápas sme hrali pri mesiačku v noci o jedenástej, keď boli rodičia na zábave. Pali Lörinc keď bol doma, bol vždy obložený zbraňami, granátmi a nábojmi. Učil nás, ako granátmi loviť ryby v Ipli. Mal aj z pekla šťastie, keď po vojne chodili so susedom, šestnásťročným Pištom Ivanícom v chotári po pivniciach, v jednej pivnici našiel samopal a keď Pišta prišiel do dverí a nevidel do tmy, zaznelo: „Pišta, hore ruky!“ V tom momente zaznela dávka zo samopalu

a s Pištom v plachte bolo treba utekať tri kilometre cez lúky a maďarskú hranicu do nemocnice do Ďarmôt. Mal sedem-násobný priestrel pľúc. Ako áno, ako nie, ale Pišta to prežil a zomrel pred rokom na Morave, kde žil.

V Harmanci bola v tých rokoch po vojne, ale ešte aj ne-skôr, pestrá zmes národností. Holič, pán Deckman, ktorý bol alergický na oslovenie súdruh, tu bol nútené vystaňovaný z Banskej Bystrice, lebo tam mal zákaz pobytu ako nespoľahlivý maďarský Nemec. Jeho syn Paľko nás potom vozil v sanitke do nemocnice. Boli tu z ničoho nič dvaja bratia - Emil a Silvester Filipčíkovci. Všetci ich volali len Rumuni, ale po rumunsky ani nevedeli a nevedeli navariť ani mamaligu, základné rumunské, ináč veľmi dobré a výživné jedlo s cukrom a hlavne medom, veď to bola vlastne kukuričná kaša. Emil sa potom, ak sa dobre pamätám, oženil na inzerát a gazdovoľ na Orave a Silvo len tu fajčil ďalej svoje detvičky. Keď sa po rokoch vybral navštíviť bratovu rodinu, deti sa hrali vonku na lúke a zbadala ho švagríná, zakričala na deti: „Bežte pobozkať strýka, dá vám desať korún!“ Silvo zastal a chcel sa vrátiť, no premohol sa. Naposledy.

Boli tu však aj iné záležitosti. Pred telocvičňou ma poprosil

Rudolf Fatura druhý zľava, Vlado Donoval piaty zľava a Pavel Čiliak sediaci v aute.

Vladko Donoval zo Strelnice, aby som mu pomohol dostať sa domov. Keď sa na mňa zavesil ako 120-kilový maco, ledva som lapal dych. On si však vydýchol so slovami: „Teraz je už dobre, teraz už aspoň nebudú vedieť, kto z nás dvoch je opitý!“ Ján Janetka, bývalý maďarský učiteľ od Štúrova, mi priniesol rukopis knihy na posúdenie. Po troch stranách mi bolo jasné, že je to plagiát, teda len odpis iného diela. Bol veľmi sklamaný. O licenci učiteľa prišiel, keď nevedel pri kontrole predložiť úspory detského sporenia za celý rok. Ale takých tu bolo viac. Napríklad aj Štefan Tamáš, učiteľ od Šiah, pracovník v tlačiarňi, ktorému som kedysi požičal smiešnych desať korún a za šesť rokov ich nemohol vrátiť a so smiechom mi podal za ne veľké nožnice. Bol tu pracovník starej papierne Dávid Izidor, húževnatý čitateľ, u ktorého každá zapožičaná kniha končila v jeho vlastníctve. Keď prišla na návštevu Izidorova manželka, na chodníku námestia v Banskej Bystrici, pred obchodom Keme staručký ujček sa pomaličky zohýnal pre desaťkorunáčku na chodníku. Izidorova pani však priskočila a peniažky si vzala a starkému sa vysmiala do očí. V momente som sa nenápadne stratil a už som ju nikdy v živote nevidel. Boli však aj horšie veci. Tomáš Skýpala, môj dobrý priateľ, pracoval na bagri, čo nakladal uhlie do kotolne. Bola to nezaplatená, veľmi špinavá

práca. Tomáš veľmi túžil čím skôr sa dostať ku gazdovaniu niekde na samote, no mal problém s výpoveďou. Problémy mal hlavne, keď si vypil.

Vyhrážal sa, že musí zabiť Faturu – ten bol vtedy kádrovčíkom. Mal k tomu pripravenú nabrúsenú sekerku. Aby nedošlo k tragédii, sfalšoval som mu občiansky preukaz s vedomím, že následky určite prídu. Aj prišli. Na súde som zaplatil šesťsto korún pokuty, že som sa nezúčastnil prvého pojednávania, na ktoré som pozvánku nikdy nedostal. A potom to bolo ešte pol roka podmienene, tuším na tri roky. Pritom Fatura, chudák, za nič nemohol.

Bývalo veselo aj na bagrovisku. Futbal sa hral stále. Na malom ihrisku ktosi pri vhadzovaní hodil loptu do brány. Gól platí či neplatí? Sudca Miloš Drňák prerušil hru a šiel domov po pravidlá. Tu sa mi stalo, že ma Miloš Polák z ničoho nič chytil pod krk so slovami: „Si Slovanista alebo Trnafačan?“ Ja som Bystričan, nešlo mu do hlavy, že niekto môže fandiť aj niekomu inému.

Okolo pošty sa vždy motalo dosť ľudí, veď tam bola krčma, zelenina a ovocie, mäsiarstvo. S detským kočíkom tam obchádzala mladá cigánočka a Ďuro, čo odvážal na aute poštu, si z nej rád utáhoval: „To je ale pekná slečna, to je krásna slečna, no to je ale krásne opálená slečna“. Ale slečna spokojne odpovedala: „Robte si p... z plastelíny“. Ďuro o pár rokov neskôr dožíval na internáte.

Josef Malach druhý zľava s partiou.

V krčme bývalo hlučne ako vždy. Jožko Malach z Riečky tu mierne podgurážený nadával na režim. V tých časoch ešte aj v pohostinstvách museli visieť fotografie štátnikov. Jožka ktosi upozornil: „Jožko, nenadávať, lebo ťa počúva aj súdruh Stalin.“ A tomu sa v...ť na fúzy, odvetil. Našiel sa dobrodinec, čo ho udal. Dostal za to šesť mesiacov nepodmienečne. Po čase, keď Stalin stratil svoju glóriu, dostal Jožko predvolanie na rehabilitačný súd. „Chcete k tomu niečo dodať?“, spýtal sa sudca. „Ja

Rudolf Fatura

hádam len toľko, pán sudca, že ja som sa mu v...l na fúzy, ale vy ste sa mu v...l už aj na hlavu“.

Na poschodí v klube bývali slávne zábavy a večierky. Dobrá hudba lákala veľa ľudí. Po skončení, pred pošťou bola rozlúčka mierne podgurážených párov. Aj urastený fešák, vždy perfektne učesaný Jožko Jankó vzal pod pazuchu svoju malú polovičku a lúčil sa slovami: „No, poď, ty moja malá kurvička“. Bolo to akoby normálne, veď sme predsa svoji a medzi svojimi. A potom sa dejú iné veci, o ktorých sa mlčí a nemalo by sa. Ja viem, dalo by sa to napísať aj trochu jemnejšie a inteligentnejšie. Ale nič by to nemenilo na skutočnosti, ktorá bola, aká bola. V aleji spomienok kadečo ožije aj po rokoch, ale na nič by sa nemalo zabudnúť!

Michal Kiššimon

Aj sme upratali, aj sme posedeli

Ako každú jar, aj tento rok sme mali na Strelnici naplánovanú brigádu v okolí bytoviek. Kvôli nečakanému sneženiu sme však termín presunuli o tri týždne neskôr na 24. apríla. Cieľom bola najmä úprava trávnik po výkopových prácach pri zavádzaní optických káblov. Zišlo sa nás pomerne dosť, takže sme si prácu rozdelili. Niektorí upravovali trávnik, iní vyzbierali smeti či opravili, čo bolo treba, najmenší vynášali skaly vo vedierkach. Myslím, že to bolo pre všetkých príjemné susedské stretnutie.

Lenka Mališková

Foto: Lenka Mališková

Ešte jedno poďakovanie

Na záver by som chcela v mene všetkých mamičiek opäť poďakovať vedeniu obce, že aj tento rok nás prekvapili a potešili čokoládky v poštových schránkach venované práve nám ku Dňu matiek.

Podobne aj deťúrence sa na Deň detí potešili sladkej nádielke v poštových schránkach. Dobré ste to vymysleli - v exteriéri, bezkontaktné s dostatočným odstupom :-)

Lenka Mališková